

Projekt – Obywatele KFD

Konspekt zajęć nr 4

Temat: Samorząd lokalny – nasze miasto, nasza gmina

Czas trwania: 1 godzina

Grupa docelowa: młodzież w wieku 13–17 lat

Cele zajęć:

- Zrozumienie, czym jest samorząd lokalny i jak funkcjonuje,
- Rozwijanie świadomości obywatelskiej i poczucia wpływu na sprawy lokalne,
- Kształtowanie postaw odpowiedzialności za wspólne dobro,
- Zapoznanie się z podstawowymi zadaniami samorządu gminnego,
- Umiejętność wskazania przykładów decyzji podejmowanych na poziomie lokalnym,
- Rozwój postawy aktywnego obywatela.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Wprowadzenie do tematu (5 min)

- Burza mózgów: Próba odpowiedzi na pytanie: „Czym jest samorząd lokalny?”

2. Mini wykład w formie prezentacji + rozmowa (15 min)

Wychowawca wprowadza krótkie definicje:

- Wprowadzenie pojęcia samorząd lokalny,
- Wyjaśnienie pojęć: gmina, powiat, województwo.
- Omówienie struktury samorządu gminnego:
 - wójt/burmistrz/prezydent – organ wykonawczy,
 - Rada gminy/miasta – organ uchwałodawczy,
 - Urzędnicy gminni – pomagają w realizacji zadań.
- Zadania samorządu (przykłady).

3. Ćwiczenie grupowe – „Decydujemy o naszym mieście/gminie” (20 min)

- Wychowankowie zostają podzieleni na pary lub mniejsze grupy. Każda z grup wymyśla propozycję inicjatywy lokalnej, która mogłaby poprawić życie mieszkańców.

4. Przedstawienie wykonanych prac + wybór najlepszych inicjatyw spośród wszystkich

(10 min)

Każda z grup wybiera lidera, którego zadaniem jest przedstawienie pomysłu inicjatywy. Najlepsze pomysły zostają oficjalnie zalokowane pieczęcią.

5. Podsumowanie (10 min)

Wychowawca podsumowuje cały temat, porządkuje wiedzę. Podkreśla, że samorząd lokalny, to między innymi aktywni mieszkańcy, którzy mają prawo decydować o swoim otoczeniu.

Inicjatywa Obywatelska

Tytuł inicjatywy:

Opis pomysłu:

.....

.....

.....

.....

Dlaczego to ważne?:

.....

.....

.....

.....

Kto może zająć się tą inicjatywą?:

- ☐ Gmina/Urząd Miasta
- ☐ Szkoła
- ☐ Młodzieżowa Rada Miasta
- ☐ Organizacja pozarządowa
- ☐ Mieszkańcy/wolontariusze
- ☐ Inni:

SAMORZĄD LOKALNY

Nasze miasto, nasza gmina.

CZYM JEST SAMORZĄD LOKALNY?

- Wspólnota, która sama zarządza swoimi sprawami,
- Działa na poziomie **lokalnym** - najbliższej obywateli,
- Ma prawo podejmować decyzje, wydawać pieniądze i realizować zadania publiczne,
- Jego celem jest zaspokajanie potrzeb mieszkańców

POZIOMY SAMORZĄD TERYTORIALNEGO W POLSCE

- **GMINA** - podstawowy szczebel, najbliższy mieszkańców,
- **POWIAT** - skupia kilka gmin, realizuje większe zadania (np. szpital, drogi powiatowe),
- **WOJEWÓDZTWO** - najwyższy szczebel, zajmuje się rozwojem regionalnym.

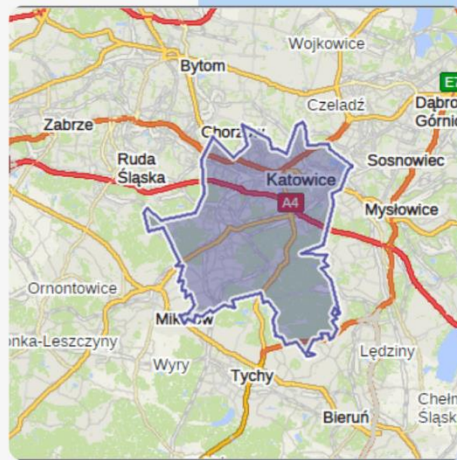
SAMORZĄD GMINNY

- **Organ uchwałodawczy:** Rada Gminy/Rada Miasta
- **Organ wykonawczy:** Wójt / Burmistrz / Prezydent Miasta
- **Zadania:**
 - utrzymanie szkół i przedszkoli,
 - drogi lokalne i transport,
 - wodociągi i kanalizacja,
 - kultura, sport i rekreacja,
 - pomoc społeczna,
 - ochrona środowiska.

SAMORZĄD POWIATOWY

- **Organ uchwałodawczy:** Rada Powiatu
- **Organ wykonawczy:** Zarząd Powiatu ze **Starostą** na czele
- **Zadania:**
 - szpitale i przychodnie powiatowe,
 - szkoły ponadpodstawowe,
 - drogi powiatowe,
 - bezpieczeństwo publiczne (straż pożarna, policja)

Źródło: <https://mapa.targo.pl/katowice,669398/gmina>

SAMORZĄD WOJEWÓDZKI

- **Organ uchwałodawczy:** Sejmik Województwa
- **Organ wykonawczy:** Zarząd Województwa z Marszałkiem na czele
- **Zadania:**
 - rozwój gospodarczy regionu,
 - planowanie przestrzenne i inwestycje,
 - ochrona środowiska,
 - zarządzanie funduszami unijnymi.

Źródło: <https://mapa.targo.pl/katowice,669398/gmina>

WYBÓR WŁADZY SAMORZĄDOWEJ

- Wybory władzy samorządowej odbywają się co **5 lat**
- **Mieszkańcy wybierają:**
 - radnych gminy, powiatu i województwa,
 - wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.
- Wybory są **powszechne, równe, bezpośrednie i tajne.**

SKĄD SAMORZĄD MA PIENIĄDZE?

- Z podatków lokalnych (np. środki transportu, nieruchomości),
- z udziału w podatkach państwowych (PIT, CIT),
- z dotacji i subwencji z budżetu miasta,
- z funduszy unijnych,
- z opłat lokalnych (np. za śmieci, wodę, parkowanie)

JAK MIESZKAŃCY MOGĄ WPŁYWAĆ NA SAMORZĄD?

- Udział w wyborach samorządowych
- głosowanie w budżecie obywatelskim,
- konsultacje społeczne i petycje,
- działanie w organizacjach społecznych i Młodzieżowych Radach Miasta.

JAK MIESZKAŃCY MOGĄ WPŁYWAĆ NA SAMORZĄD?

- Udział w wyborach samorządowych
- głosowanie w budżecie obywatelskim,
- konsultacje społeczne i petycje,
- działanie w organizacjach społecznych i Młodzieżowych Radach Miasta.

